

Senyera Serenya

Jo no sóc bilingüe

Catalunya és bilingüe, pensa molta gent. Fins i tot hi ha polítics que la volen trilingüe. També he sentit a dir sempre que som afortunats per tenir dues llengües. No em fa el pes, aquesta idea. Crec que el bilingüisme col·lectiu és un parany perquè no cerca la impossible igualtat d'ús entre dues llengües que conviuen, sinó que és un pas entre un monolingüisme i un altre.

Aquí, fa anys, només es parlava català, i d'aquí a uns anys podria parlar-s'hi majoritàriament només espanyol. Jo no sóc bilingüe perquè parlo, penso i sento només en català. Dec parlar espanyol unes sis o set vegades l'any: amb turistes que busquen el parc del Segre, amb companys ornitòlegs de fora, amb teleoperadores sevillanes o amb guàrdies civils per resoldre sobre la llengua amb què m'hi he d'adreçar. I prou. Em pregunto si per aquesta mitjana anual d'ús anecdòtic de la llengua espanyola ja es pot dir que sóc bilingüe. Si

"Dominar el màxim d'idiomes és el que hauríem de pretendre com a individus i, finalment, com a societat"

ai, las! els meus missatges electrònics estan cosits de faltes i tenen una gramàtica 100% catalana. En canvi, quan parlo o escric en espanyol (castellà per fer-nos-el més proper) ho faig molt més bé. Què passa, aleshores, sóc bilingüe, trilingüe o ximple? Doncs passa que tenim el tema mal enfocat. El que sóc en realitat és monolingüe català, competent del tot en un altre idioma, l'espanyol, i molt menys en els altres dos, el francès i l'anglès. Veus que fàcil. Dominar

el màxim d'idiomes és el que hauríem de pretendre com a individus i, finalment, com a societat.

Compte, que no nego que hi hagi molts, però molts, catalans i catalanes que sí que ho són, de bilingües. Una part ho són perquè van aprendre a parlar en espanyol, a casa, i aquesta és encara (i per molts anys) la seva llengua de relació amb pares i germans, però es

van escolaritzar en català i l'empren naturalment amb molta gent, potser fins i tot és la seva llengua vehicular a la família que han format. Una altra part, també molt nombrosa, van aprendre a parlar en català, però són bilingües perquè van aprendre la llengua espanyola a

l'escola, al carrer i amb la tele, i la fan servir amb qui els la parla, d'aquí o de fora, comprin o venguin, a la fleca, a la finestreta de l'hospital o a la visita d'obra. Que hi hagi aquestes persones bilingües no vol dir que el país ho sigui, perquè a partir de quina xifra de població bilingüe cal considerar que el país ho és? Si el que parlen habitualment és xinès mandarí i per anar a comprar es fan mig entendre en espanyol, també compten? I si són equatorians monolingües? O els espanyols

me: com que català i espanyol són cooficials, Catalunya és bilingüe, i tan tranquils. Mentre que allà cada nació només té com a oficial la llengua que li és pròpia, a nosaltres Espanya ens va encolomar astutament la cooficialitat, l'excusa perfecta per fer-nos més macos que ningú, amb una llengüeta d'anar per casa i una altra per anar pel món. Com el Canadà, Bèlgica o Suïssa, Catalunya no és bilingüe perquè no hi ha països bilingües, i perquè en tot cas és multilingüe gràcies a les més de 200

"A tots els països occidentals hi ha immigració, i a tots es parlen més llengües a més de la pròpia, però no per això són bilingües"

que van venir fa temps i no parlen ni un borrall de català però l'entenen perfectament, què són? I el més important per a mi, què fem amb el meu fill de tres anys, que només sap català? A tots els països occidentals hi ha immigració, i a tots es parlen més llengües a més de la pròpia, però no per això són bilingües.

Per un altre costat, són bilingües el Canadà, Bèlgica o Suïssa? No, el que passa és que als seus termes estatals hi ha més d'una llengua oficial, una mica com nosaltres. Però aquí, en l'oficialitat, rau la trampa jurídica i mental del nostre suposat bilingüis-

llengües que s'hi parlen cada dia (67 només a la ciutat de Lleida). Són bilingües, els danesos, per ser competents en anglès com jo ho sóc en espanyol? I ara, quin disbarat! Els danesos són monolingües, però dominen perfectament una altra llengua per relacionar-se amb qui no sàpiga la seva, que tant pot ser un immigrant paquistanès com un enginyer finlandès de la Nokia. Ara bé, són tan seus, els danesos, tan radicals i provincians, que per residir definitivament al país, l'un i l'altre hauran d'aprendre danès i acreditar-ho (tancats que arriben a ser els nòrdics, redéu!). ■

envio set o vuit correus electrònics en francès i en anglès, que vénen a representar el mateix que les meves converses en espanyol, el que sóc en realitat és quadrilingüe! Però